

# GORICA

(Zjutranje izdanje)

**Uredništvo in upravnništvo** se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini, h. št. 9.  
Dopise, oglase in naročila sprejema "Narodna tiskarna".  
Oglasi se računajo po povitih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 7 kr., ako se tiskajo 2-krat po 6 kr., ako se tiskajo 3-krat po 5 kr. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izhaja vsak **torek** in **petek** v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.  
Stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana do konca decembra 1 gl. 20 kr.  
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 5 kr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič)

## Zauprice.

Starašinstvo občine **Medana** je sklenilo soglasno v seji, dne 5. t. m. sledečo zaupnico:

Visokorodni gospod **Alfred grof Coronini-Cronberg!** Veležastili naš častni občan!

Vsi potrli smo radi Vašega sklepa. Prosimo Vas, visokorodni gospod grof, ne zapustite našega vbolega naroda. Nadejamo se, da prekličete svoj sklep. Bodite uverjeni našega neomejenega zaupanja! **Kakor skala stojimo za Vami!**

Županstvo v Medani,  
5. novembra 1899.

Župan: Zucchini.

Fr. Toroš in Celestin Toroš, podžupana: Franc Korošec, Franc Toroš, Ferdinand Siligoj, Karol Toroš, Jožef Perin, F. Zucchini, Franc Toroš, Ferdinand Toroš in Ant. Toroš, starašine.

Visokorodnemu gospodu **Alfredu grofu Coronini-Cronberg**, drž. in dež. poslancu i. t. d.!

K izredni seji sklicano starašinstvo občine **Ročinj**, dne 5. novembra t. l. obžaluje Vaš odstop z iskreno željo, da bi z ozirom na zdajšnji položaj našega naroda v deželi zopetno sprejeli mandat, ter ustrajali tudi nadalje v borbi, vpoštevajoč Vaše velike zasluge za slovenski narod na Goriškem, za kar vam izreka starašinstvo občine Ročinj popolno zaupanje.

Županstvo Ročinj,  
5. novembra 1899.

Župan: Perše.

Visokorodni gospod **Alfred grof Coronini-Cronberg!**

Podpisano županstvo vam z veseljem naznanja, da v starašinstveni seji občine **Podgora**, dne 8. t. m. se je izrazilo vam popolno zaupanje na vašem preteklem požrtvovalnem, neumornem delovanju v drž. in dež. zboru za blagor slovenskega ljudstva na Goriškem, ter izrazilo svoje globoko obžalovanje nad vašo odpovedjo s prošnjo, da bi blagovolili posebno v sedanjih razmerah ustrajati v izročeni vam delokrogu v prid našega ljudstva brez ozira, da se vas je, žalibog, globoko žalilo od neke strani.

### PODLISTEK.

## ZUPANI.

(Odlomek iz večje povesti).

Bolgarski: T. G. Vlakov (Veselin).

→\*←

In na to se jameta pogovarjati o drugih rečeh — ali že prav prijateljski.

Nato stopita oba iz pisarnice in Pešov gre v — Trajkovo krčmo.

„Lepo si uredil prodajalnico, Trajko“, začne Stančo, ko se je bil ozrl in ogledal malo okrog sebe. — „Čisto in bogato“.

„Eh, tudi meni se zdi še dosti dobro, brate Stančo; ali kdo vé...“

„Da, zelo lepó. Tudi postopje je lepo, zdrav material in čisto, mojstersko delo; vsa čast mojstrom. Tudi jaz — veš — hotel sem to jesen preurediti in povzdigniti svojo krčmo; ali odložil sem to na spomlad“.

„In bolje si storil, brate Stančo. — Spomlad pridejo menda zopet stari mojstri, da dokončajo šolo, in te si vzemi — delajo prav dobro. — Nu daj brate Stančo, da pokusiva slivovice. Ha, na zdravje!“

Bodite gotovi našega tudi nadaljnjega zvestega zaupanja in popolne udanosti.

Županstvo Podgora,

9. novembra 1899.

Župan: Klančič.

Prošnja. Ker je storil, žalibog, visokorodni gospod grof **Alfred Coronini**, naš državni in deželni poslanec, oni korak ter se odpovedal, prosi ga tem potem tudi naša občina **Pliskovica**, da bi odpovedni listno preklical in ustrajal na svojih mestih.

Županstvo Pliskovica,

6. novembra 1899.

Župan: Vrabeč.

Pri seji občinskega starašinstva v **Vrtovinu**, dne 4. novembra 1899, se je sklenilo soglasno:

Podpisano občinsko starašinstvo srčno obžaluje vest, da se je visokorodni gospod grof **Alfred Coronini Cronberg** odpovedal biti naš poslanec in zastopnik, kateremu smo zaupali in mu se naprej zaupamo za njegovo delovanje in delovanje njegovih pristaev v deželni in državni zboru.

Srčno bi želeli, da blagovolijo Vaše Blagorodje težko nalogo poslanstva zopet sprejeti.

Županstvo v Vrtovinu,

4. novembra 1899.

Župan: Martin Lazar,

v imenu vseh pričujočih starašin.

Podpisano občinsko starašinstvo občine **Velikidol** srčno obžaluje vest, ki nas je kar pretresla, da se visokorodni gosp. grof **Alfred Coronini-Cronberg** odpoveduje dežel. in državnemu poslanstvu. Vedno smo mu zaupali in bomo zaupali.

Srčna želja vam udanih podpisanih je, da blagovolite res težko nalogo poslanstva zopet prevzeti ter zopet zastopati naše revne občine. To je sklenilo starašinstvo v seji, dne 9. t. m. soglasno.

Župan: Franc Grgič.

Anton Motlikovec, Vinko Rebula, podžupana, Trobec Josip, Trobec Josip, Trobec Josip, Trobec Josip, Trobec Ivan, Martin Pipan, Jakob Mrkuža, Ostrovrška Franc, Janez Rebula.

„Na zdravje in srečno bilo, kar mi-sliva. Trajko. Pa lepa je tudi tvoja nova krčma, veš, jaz nisem prišel do tega, da bi ti bil čestital zaradi tega. Ali tudi slivovico imaš dobro, a na! Jaz je nimam take. Od kje si jo pripeljal Trajko? — Ali od Trojan mari? Tamošnja je dobra. Jaz pa sem privedel od Kalugerova dobro vino. Jeden sod imam — to je kaj posebnega. Če hočeš, pojva pa malo k nam; zaklal sem tolsto jare, pokusiva kalugerovsko. Boš le videl, kakšno vino je!“

„Nu zakaj ne, Kalugerovsko vino je zelo dobro, in tudi jarec imaš zelo debele.“

In tako dalje.

In začela sta hoditi Pešov k Trajku, a Trajko k Pešovu. Misil bi, da sta prva prijatelja in da sta bila že od začetka taka.

### VII.

Mladen je pričakoval, da bode kmalu potrjena ta volitev in da se čim prej loti resnega dela. In zbiral je svoje izvoljene tovariše — bodoče svetovalec ter jih potrjeval v prepričanju, jih pripravljaj in uvajaj v bodoče delovanje.

## Z-barvo na dan!

Tako kliče „Slov. Narod“ v uvodnem članku 3. t. m.

Znana resnica je, da pod praporjem dr. Gregorčiča, grofa Coroninija, dr. Al. Rojca, prof. Berbuča in tovarišev je bilo združeno pri narodnem delu vse slovenstvo Goriškega z malimi izjemami.

Najhuje, kar se je pred leti oporekalo vodstvu goriških Slovencev, je bilo „liberalstvo“. A tudi stranka, ki si je bila stavila nalogo boj proti liberalizmu, se je pridružila narodnemu vodstvu v delu za slovenstvo, spoznava, da Slovenci na Goriškem moramo biti trdno združeni v boj, ki se bje za narodni obstanek. Potihnil je bil boj za „načela“ ter združili so se bili rodoljubi brez ozira na stan k narodnemu delu, priznajoč vero kot podlago tudi povereni zavljeni.

Tako zvezo je hvalešala „Soča“ na vse pretege toliko časa, dokler ni bil sklenil občni zbor „Sloge“ po predlogu „liberalcev“ in „svobodomiselnih“ svojih nalog, med pritrjevanjem bojovnikov za kat. načela, da Slovenci na Goriškem potrebujemo glasilo, ki ne bode imelo namena ubijati vsakega „liberalca“ ne — ako ne bode slepo služil lastniku iste „Soče“.

Poleg glasila „Sočinega“ lastnika, kateremu se je pridružil dr. Tina v sled svojega značaja — ne kot liberalca, ampak kot streber in spektakl; — poleg „Prim. Listar“, ki je ostal prej ko slej glasilo „mlade“ stranke med duhovščino; poleg teh dveh glasil smo dobili v sled sklepa občnega zbora „Sloge“ novo glasilo goriških Slovencev „Gorico“, katera ima namen biti glasilo narodno delujočih Slovencev na Goriškem. Slovenci na Goriškem bijemo tak boj za svoj obstanek, da se moramo le združevati k narodnemu delu, iskati le tisto, kar nas združuje — sicer podležemo močnejšemu tujstvu. Veže nas ljubezen do naroda in priznanje verske resnice.

Sebičnoži in koristolovci nimajo prostora v naših vestah!

„Soča“, bivše glasilo goriških Slovencev, tako, kakor je zdaj „Gorica“, pozabila je na svoj program ter hoče sanjati v najnovjši spremembi o nekem svojem „liberalstvu“ in „svobodomiselnosti“.

Že zadnjice smo osvetlili kaudalnostvo onih oseb, ki bi se radi stili zidaj z liberalstvom, ki je pravo lažilberalstvo.

Ali on ni hotel zbirati svojcev v krčmi na presojevanje občinskih stvari, nego jih je zbiral najrajši v soli — po navadi zvočev.

Nekoga večera je bil zopet skupaj se svojimi tovariši v soli. Tudi zdaj so se pomenkovali o občinskih stvarih; Mladen jim je razlagal takeat, kako koristna bi bila občinska posojilnica in kako jo je treba urediti, in tovariši so ga pažljivo poslušali. Kar se začne od zunaj silen šum, krič in vik.

„Nu, kaj pa bo to?“ vskliknejo vsi ter poskočijo na noge.

Pogledajo skozi okno — in kaj so videli! K soli se je valila velika truma kakih sto ljudi na čelu jim Trajko in Pešov.

„Kaj pa hoče ta truma? — Zakaj pa gredo ti zdaj sem?“ — reče nekdo Mladenovih tovarišev.

„Vražje delo!“ reče nekdo prebledel od strahu. Ta je bil silal zadnje dni mnogo grozenj, — od strani Trajkovih in Pešovih pristaev, in zato se je zdaj preplašil.

„Nikar se ne bojte“, reče Mladen, sileč se, da se pokaže pogumnega.

Zadnja „Soča“, glasilo lažilberalstvo, objavila je iz „Slov. Naroda“ dopis „Nevredna komedija“ znanega dopisnika — in z neresnično trditvijo, da tako piše „Slov. Narod“. Našim čitateljem moramo povedati resnici na ljubo, da „Slov. Narod“ je objavil dopis z izrecnim pristavkom, da prepisča vso odgovornost g. dopisniku ter da je svoje stališče z ozirom na naš boj poglobil v članku „Z-barvo na dan!“

Da bodo vedeli tudi naši čitatelji, da se „Soča“ sopiri s tujim perjem in da pozna tudi „Narodova“ stranka na Kranjskem naše kamne le one za take, kakoršni v resnici so, ponatistveno glavne točke iz omenjenega članka.

„Slov. Narod“ je bil doslej popolnoma nevtralen in niso ga gande niti solze tistega nesrečnega „gorskega razmišljevalca“, čigar misli pač niso vredne, da so bile natisnjene.

„Ta naše popolna nevtralnost se nam je že oponašala in dobivali smo že pozive, naj povemo svoje mnenje; a mi ostavemo vzhle temu pri svoji nevtralnosti, ker se nismo videli, da bi šlo v tem boju za načela.“

„Obe nasprotujoči si stranki sta doslej pri raznih prilikah naglašali, da je nastal boj zgolj iz osebnih nasprotstev in da ima zgolj osebni značaj, da pa mej obe-ma nasprotujočima si strankama ni nikakega načelnega nevskežja in da imata stranki jeden in isti program.“

„V tak boj pa mi nimamo vzroka posegati, kajti tak boj je strogo goriška zadeva, strogo domača stvar goriških Slovencev.“

Nadalje zatrjuje „Sl. Narod“, da bi podpiral le tedaj katero novo stranko, ki bi bila res napredna. Take stranke na Goriškem ni. Povdarjali smo tudi v zadnji „Gorici“, da stranka dr. Gregorčiča, grofa Coroninija, dr. Rojca, prof. Berbuča in tovarišev, združuje v sebi, razmeram našim jedino primerno, vse sloje za narod nesebično delujočih rodoljubov. Želimo od srea, da bi združen rodoljubi napeli vse sile k večjemu i hitrejšemu napredku našega naroda. Sebičnoži in koristolovci, ki se ne družijo omenjenim narodnim voditeljem, naj hodijo svoja pota. Ako se tudi hočejo dičiti s pavjim perjem laži-liberalizma, svobodno jim.

Opazovahi jih bomo in poskrbeli, da jih pokažemo našemu narodu take, kakoršni so in ne take, kakoršni bi bili radi, da bi ribarili v motni vodi.

\* ki je eden izvoljenecv „Sočine“ stranke!

Op. ur.

Ko je bila došla ta tolpa na šolsko dvorišče, se zljie ta nejasni šum in hrum in jedini divji gromoviti krič: „Doli — i — i!“ da so kar steklenke zvenketale v soli.

Dva Mladenovih tovarišev skočita skozi zadnje okno ter zbežita čez ulico. Ali Mladen ni hotel zbežati. Ostal je se štirimi tovariši, samo da je duri dobro zaprl s ključem in čakal je, da bo videl, kaj bodo počenjali ti rogovileži. In osrečil se je ter dal srčnost tudi tovarišem; ali instinktivno se je tudi sam malo oplasil.

„Doli — i — i!“ vreščala je zunaj truma. „Doli berači!“ „Doli izpojani učitelj!“ „Doli sicolisti (socialisti)!“ so se čuli posamični glasovi. V soli zaprti pa so molčali in se potajili.

Tedaj se približata dva ali trije bolj siloviti iz množice ter začnejo tresti zunanja vrata, in te se odpro same, ker ta niso bila zapra. Jeden del te tolpe udari hrupno noter v vežo in začne spet kričati: „Doli!“

Neki začnejo tresti tudi duri one sode, kjer so bili Mladen in tovariši.

„Kaj želite?“ oglasi se Mladen znatraj.

(Dalje pride).

Ako bi se hoteli kazati v liberalni in napredni barvi, razkrinkovali jih bode, da se pokažejo v kameleonovi barvi.

Ako se bodo štilili za napredne, store to ne iz predilekcije, ampak le z namenom, da bi dobili vajeti v svoje roke ter tako ložeje iskoriščevali ubogi narod v sebične namene.

Naša dolžnost pa bode skrbeti, da se to ne zgodi. Zanašamo se pri tem na zavednost slovenskega naroda na Goriškem. Izvengoriški Slovenci pa bodo kmalu spoznali sebičneže v pravi luči in upamo, da ne najdejo pri njih podpore, katere niso vredni.

Goriški Slovenci bijemo boj za obstanek; ta boj zahteva združenih moči in sodelovanja vseh slojev našega naroda.

In ta boj je vreden podpore, vsaj moralne podpore vseh Slovencev brez ozira na stranke.

## O delovanju grofa Alfreda Coroninija.

Z Vipavskega 7. nov. — Na umazane napade zoper visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coroninija izjavljam resnici na ljubo, da na laški meji v Mirniku so prosili visoko vlado za dovoljenje in podporo mosta čez Idrijo, kateri bi vezal avstrijski z italijanskim bregom. Tri leta je prošnja počivala, in skoro je bilo malo upanja več. Napravili smo novo, obširno prošnjo, a ob enem se priporočili obema državnima poslancema: gosp. grofu in dr. Gregorčiču. V imenu odseka za zgradbo mosta, katerega ud sem tudi jaz bil, dopisoval sem večkrat obema poslancema na Dunaj, in vselej dobival obvestila natančna, pri katerem ministerstvu se je tačas prošnja nabajala, in kak utis je napravila pri enem in drugem. Prošnja je bila ugodno rešena in vlada je zagotovila več tisočakov podpore. Za a most pri Mirniku imamo zahvaliti se obema poslancema.

Gorenja Brda ob meji so popolnoma zanemarjena. Pred malo leti je visokorodni gospod grof pregledal svet na licu mesta od Vrhovelj in Kobalarja mimo Marijinega Celja, in vrnil se na italijanski strani tik meje do Mirnika. Mirničani so mu sli eno uro daleč nasproti, pozdravit ga. Bil je tudi v moji hiši, in v imenu Mirničanov sem vis. gosp. grofa spremil do Kormina, ter izvedel medpotoma o njegovih cestnih namenih. Da je vsled tega vlada poslala inženirje merit in obetala 60% podpore, to je grofovo delo. Kdo je pa uplival, da je povišala od 60 na 80%, tega ne vem.

O vipavski železnici zadostuje vedeti, kaj je pisal dr. Tuma v „Sočinih“ člankih s svojim popolnim podpisom; potem dopis gosp. župnika Juvančiča, in nektera pojasnila v „Gorici“, pa je jasno vse: da ta železnica je grofova pridobitev, Dr. Tuma jo je zavozil, in poslanca sta jo pripravila spet na pravi tir.

In gledé goriškega mesta trdim, da vis. gosp. grof je spraval goriške Slovence za 50 let naprej. Kje bi mi bili brez njegove pomoči?

Narod, kateri ne zna ceniti svojih dobitnikov in jim ni hvaležen, ni vreden, da živi. Gospod grof nas ne potrebuje, pač pa mi smo mu največje zahvale dolžni. Dr. Gregorčič sam bi veliko zadev ne mogel opraviti brez grofovega močnejšega upliva. Znano je, da ves slovenski narod ima marsikakega izvrstnega državnega poslanca — samega za-se. Da bi pa imeli dva poslanca, ki se kakor brata podpirata, eden drugega spopolnujeta in nadomeščata, vsak svoje vrline združujeta: med vsem slovenskim narodom to srečo smo dosedaj uživali le mi goriški Slovenci. In to zvezo razdirati, plemenitega grofa, ki se za nas trpine žrtvuje, blatiti, to je izdajstvo narodu in veri.

Če pa kateri hrepene po vodstvu goriških Slovencev, naj kažejo toliko zaslug in vrlin, da v tekmovalju presežejo dose-danje voditelje, in narod jih že izvoli svo-ječasno. Izobražencem priporočam študirati značaj Šilerjevega Valenštajna in njegovo osodo, ter značaj Dežmana, pesnika „prokletih grabelj“, kateri je tudi tekmoval s pesnikom Dr. Lovro Tomanom za vodstvo Slovencev.

Utihnite vendar enkrat, ki ta umazani boj širite v našo največo škodo in nas postavljate v zasmeš nasprotnikom.

Štefan Valentinčič, kurat v Gabrijli pri Ajdovščini.

## Trgovci in obrtniki, pozor!

Dobili smo ta-le dopis z izrecno željo, da ga objavimo, kar radovoljno storimo. Glasi se:

Zdaj, ko Gabršček in Tuma ravno tako zlobno in nesramno obdelujeta naša najodličnejša moža, grofa Coroninija in dr. Gregorčiča, kakor sta pred obdelovala druge, zdaj lahko sprevidi vsak, ki ni popolnoma zaslepljen in ima le še nekoliko razsodnosti, da tema junakoma v prepirljivosti čisto nič ni mar blagor naroda, ampak le svoja oseba. Ker za svoje uničujoče namene nista mogla pridobiti učiteljev, ne posestnikov — iščeta zdaj tiste, katere je „Soča“ ves čas uničevala, ubijala. Ko smo se Slovenci zadnji leti najbolj navduševali za podpiranje svojih narodnih trgovcev in obrtnikov, urivalo in nastajalo se nam je z vsa silo nenarodne podjetnike; o narodnih pa se je tako govorilo in pisalo, da se jim je odganjalo odjemnike in uničevalo zaupanje. Zlobnost do naših podjetnikov je bila tolika, da se je pred letom po mnogih uničujočih spisih v „Soči“ nastavljenim nenarodnim trgovcem na korist pisalo, da je bolje, da slovenski trgovci kar čez noč zginijo, da narod s tem nič ne bi zgubil, ampak še pridobil!

Večje in škodljivejše zlobnosti kakor so te besede, pač ni bilo mogoče proti našim podjetnikom poslati v javnost! In zdaj se hoče od iste strani trgovce in obrtnike za svoja politična ruvanja proti drugim stanovom pridobiti! Trgovci in obrtniki naj bodo previdni, da se ne pustijo zlorabiti za nesrečno Gabršček-Tumovo politiko, ker s tem bi uničevali svoja podjetja! Politikovanje že sploh ne more trgovcem in obrtnikom koristiti, tem manj pa, ako je tako naravnost obrnjeno proti odjemnikom, kakor je Gabršček-Tumovo!

Kak namen ima še posebej dr. Tuma z našimi trgovci in obrtniki, povedal je v znanem pismu intimnemu prijatelju; namreč da se hoče okleniti trgovcev in obrtnikov ne iz predilekcije, ampak da z njimi doseže političen preobrat.

To so dovolj jasne besede za vsakega le količkaj razsodnega trgovca in obrtnika, da dr. Tuma in Gabršček jih iščeta le v zaslonbo za svoja politična rovanja. Toraj „brez predilekcije“, ne da bi trgovcem in obrtnikom hotel kaj pomagati, hoče jih vporabiti za političen preobrat na svojo korist in slavo. Lep mož je to! Trgovce in obrtnike hoče za svojo osebo zapeljati v političen boj proti njihovim odjemnikom!

Trgovci in obrtniki naj se previdno oklenejo narodnih voditeljev in političnega društva „Sloga“, v katerem so združeni pravi rodoljubi vseh stanov našega naroda, katerih naši trgovci in obrtniki potrebujejo za svoje odjemnike. Politično društvo „Sloga“ se jim je ponudilo in jim je dalo poseben odsek, da popravi, kar se je v njih zadevi pokvarilo in zamudilo do zdaj. Tam je torej njih pribežališče! Kdor pa hoče drugače, svobodno mu! — Potem pa bomo govorili tako, da bodo globoko obžalovali tisti, ki bi Tumi in Gabrščeku pomagali delati prepir in razdor med nami!

## Dopisi.

**Iz idrijske doline.** (Semenj v Cerknem — mlekarnica — cerkljanski sir — vodovod — pošta — volitve.) (Izv. dop.) Prvi semenj v Cerknem se je prav dobro obnesel. Od vseh strani so prihajali kupčevalci z živino. Pametna misel. — Te dni je obiskal mlekarnico na Gori v Cerknem g. Leban, mlekarški nadzornik. Kakor slišimo, cerkljanska mlekarnica, ako znamenja nas ne varajo, bo menda prva. Sir iz cerkljanske mlekarnice je že prekosil bovškega. Nekateri menijo, da bodo Cerkljani v sirarstvu še napredovali. Gospodje tam doli v mestu le oglasite se pri cerkljanski kmetijski zadruzi.

Tudi v Planini nad Cerknem vrlo napreduje mlekarnica. Nekateri pravijo, da Planinci hočejo delati konkurenco s Cerkljani. No, zaradi tega pač bi ne bilo potrebno posebnega nasprotovanja; obe naj tekmujejo v dobrem in obe naj si druga drugi pomagata; to bi bilo najbolje. Kaj hočemo, vsaka vas ima svoj glas in svoj

ponos; vse pod en klobuk spraviti ni lahko.

Tudi v Otaležu nekateri delajo na to, da bi se ustanovila mlekarnica. V ta namen potrebujejo vodovoda. Načrti za vodovod so že izdelani in tudi prošnja je šla na pristojno mesto, ali — odgovor je bil ta, da je treba čakati zasedanja deželnega zbora. To je po najnovejšem kroju. Bog vé, ali bo treba tudi čakati zasedanja gor. deželnega zbora, ko bo treba vojake dati in davke plačevati?

Šebreljci nekaj kuhajo zaradi pošte; ali bodo kaj skuhal, do danes ni še znano. Bog daj srečo!

Odkar imamo v naši dolini brzovaj, je vse nekako bolj kratkočasno.

Iz Cerkna prihaja vsak dan pošta na Slap ob 7<sup>1/2</sup> zjutraj. Tu ostane 40 minut ter potem odrine v Tolmin. Ta ura je jako pripravna za potnike in prebivalce iz slapske okolice. Vsakdo lahko do časa opravi vse v Tolminu.

Pri Sv. Luciji so ovržene volitve v občinski zastop. Glavni razlog je bil ta, da ni bil pri Sv. Luciji pribit razglas na očitnem kraju. Na Idriji in na Slapu so bili vsi razglasi pribiti na očitnem kraju, samo pri Sv. Luciji ne. Tako nekateri trdijo. Dopisnik ne more ne enega ne drugega trditi.

Na Želinu pri Cerknem so se fantje nekoč menda nekoliko kresali in drug drugemu hrbet mērili. Nasledki pijače.

Na Idriji pri Bači še vedno pričakujejo novega župnika. Belenje in barvanje od zunaj in znotraj pri župnišču kaže, da je že blizu. Da bi le kmalu prišel!

Imamo prav lepe jesenske dneve. Ljudje imajo dovolj časa pripravljati se za zimo.

## Politični razgled.

Državni zbor.

V zadnjih sejah se je bavila zbornica z odgovorom ministra Koerberja na interpelacijo tičočo se izgredev na Moravskem in Češkem. Prvi je posegel v debato socialni demokrat poslanec Berner. Rekel je med drugim, da minister ni odgovoril na interpelacijo kot politik pač pa kot birokrat ter je naglašal, da ne bi bilo prišlo do prelivanja krvi, ko bi ne bili prišli delati mir vojaki in orožniki. Sploh je govoril Berner kot izvrsten agitator ter je napeljeval gorko kri nesrečnih žrtev na socialno demokratični mlin. Berner je po veroizpovedanju krščen žid, a je iz agitatoričnih namenov napadal hudo židovske kapitaliste na Moravskem, ki vzdržujejo umetno nemstvo v deželi ter zatirajo ogromno večino češkega prebivalstva v deželi. Ker podpirajo židje Nemce pri vseh volitvah na Moravskem ter izkoriščajo delavske stanove, zato se je vzdignilo ljudstvo proti židom.

Poslanec Türk, ki je sicer, kakor trdi sam, odločen antisemit, je bil v veliki zadregi, ker ni vedel, kaj naj bi govoril, da bi ne zagovarjal moravskih žrelav. Zato je vezal otrobe na tak način, da so ga pomilovali. Mož je pa tudi German od pete do glave, zato je pa tudi rekel, da se ne bodo Nemci nikdar spravili s Čehi. Posebno viharja je bila pa seja v petek dne 10. t. m. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje razprave o zgorej omenjenem ministrovem odgovoru.

Vihar je provzročil minister notranjih del Körber. Začetkom seje se je drznil poglavar tistih obstrukcionistov, ki so toliko časa zadrževali vse delovanje državnega zbora, poslanec Funke, zahtevati, naj predsednik odreja daljše seje, kar je obudilo glasen krohot na desnici. Fuchs je Funkeja dobro zavrnil. Potem se je nadaljevala razprava o izgrediv na Češkem. Adamek je ostro prijel vlado in končal svoj govor s klicem: Abcug Clary v Gradec! Na to so češki poslanci unisono začeli klicati: Abcug Clary v Gradec! Abcug Kindinger v Trst! Abcug Körber! — Minister Körber je bil že vstal, da bi govoril, a se je zopet vsedel. Poljak Kozłowski je dejal, da je vseh nemirov na Češkem in na Moravskem krivo jednostransko postopanje vlade, ki je razveljavila jezikovne naredbe, ne da bi bila dala Čehom kako kompenzacijo. Svaril je vlado, naj ne nadaljuje, kar je začela in jej priporočal, naj zabiči svojim organom, da ne bodo po nepotrebnem krvi prelivali, kakor se je zgodilo v zadnjem času. Govoril je potem minister Körber. Polemizujoč

z Žačkom je dejal, da je orožništvo postopalo uzorno in taktno. Te besede so izzvale vihar, ki je trajal pol ure. Češki poslanci so hrupno in z ogorčenjem protestovali in obsuli ministra s srditimi insultami. Šileny je zaklical: Ne imenujte jih orožnike, imenujte jih morilce! Sokol: Vi ste sami orožnik! Šileny: Pomilovati bi jih morali, ne hvaliti! Doležal: Vi ste pravi morilec! Heinrich: Vas bi morali zapreti in kaznovati! Sokol: Vi spadate v kriminal! Šileny: Zakaj ste preiskavo izročili sodnikom, ki ne znajo češki? Slišati je bilo še raznih družih, nič manj ostrih medklicev. Minister Körber je ves blede umolknil in si ni vedel pomagati. Obrnil se je najprej do Fuchsa, potem do Claryja. Ta je k njemu pristopil in mu nekaj rekel, na kar so Čehi začeli vpiti: „Abzug Clary! Vi ste morilec!“ Nemški poslanci so obstopili ministersko klop. Poslanca Schoiswohl in Rohracher sta izustila neke žaljive besede, vsled česar bi bilo skoro prišlo do pretepa. Nekateri češki poslanci so ta dva Nemca že obstopili, a Engel, Vetter, Horica in drugi so jih pomirili. Hrup je bil tako velik, da je predsedujoči Lupul sejo suspendiral. Ko se je seja zopet začela, je Körber nadaljeval svoj govor. Čehi so ga pustili v miru. Prihodnja seja bo v torek.

Konflikt med vlado in med kontrolno komisijo državnih dolgov.

Kontrolna komisija državnih dolgov je odbila vladino zahtevo, naj izroči v njenih rokah nahajajočih se 50 milijonov v zlatu avstro-ogrski banki. Ta svoj sklep je komisija vtlemila s tem, da po zakonu o regulaciji valute zamore vlada s tem zlatom razpolagati samo tedaj, če je pooblaščen v to zakonskim potom, a § 14. uveljavljene pogodbe, ki je podlaga vladni zahtevi, komisija ne smatra za zakon. Levičarski listi trde, da je desnica provzročila to za to, da spravi vlado v zadrego. „Nar. listy“ pa trde, da bi bil to začetek konca grof Claryjevega ministrovanja.

Državne podpore.

Odsek za državne podpore je imel pred par dnevi sejo. Letošnje leto so napravile namreč povodnji posebno pa na Gor. i Niže Avstrijskem, Tirolskem, Solnograškem, na Češkem, na Moravskem in še po drugih kronovinah velikanske škode.

Dežele, okraji, občine in zasebniki so se oglasili pri državi s prošnjami deloma za podpore, deloma pa tudi za brezobrestna posojila. Vlada zahteva zatagadelj od državnega zbora, da se jej dovoli v ta namen kredit 9,800.000 gol. ter je predložila tudi dotično zakonsko predlogo.

S to predlogo se je bavil torej državnozborski odsek za državne podpore ter jo glede višine kredita vsprejel, a jo drugače malo spremenil.

Naroda pa vladi s posebno resolucijo, da ima ona o porabi tega kredita uže do 15. maja 1901. poročati. V drugi resoluciji priporoča tudi ta odsek vladi, da priteče s podporami na pomoč Hatožanom, katerim so bili uničeni vinski pridelki vsled trtne uši in oidija, kakor tudi, da skoraj začne z gradnjo železnice od Trsta do Poreča, da bode imelo tako revno ljudstvo kaj zaslužka.

Letos cenijo škode vsled povodnji na Niže-Avstrijskem na 1 milijon gol., na Gor. Avstrijskem na 15 do 20 milijonov, na Solnograškem na 2 milijona, na Tirolskem na 1 milijon.

Umor v Polni in poljski klub.

Te dni je imel poljski klub sejo, na katere dnevnem redu je bil razgovor o nemirih na Moravskem in o stališču poljskega kluba pri tej razpravi. Tem povodom se je govorilo tudi o umoru v Polni in slednjič o znani interpelaciji v tej zadevi, katero sta podpisala med drugimi člani poljskega kluba tudi poslanca Jaworski in Gniewozs. Oba sta torej čutila potrebo pojasniti in opravičiti svoje postopanje, ker je znano, da je interpelacija izšla iz židovskih krogov. Oba sta izjavila, da se v tem pogledu godi židu velika krivica, storila sta pa to iz treh razlogov: 1. nista hotela odreči podpisa posl. Byku, Rapportu in tovarišem, 2. sta popolnoma prepričana o neresničnosti pravljice o ritualnem umoru in 3. vidita v razširjanju takih poročil veliko nevarnost za posamezne stanove.

Priznala sta torej, da sta židom vstrela v polnej meri in zanjeta brčkone ože sedaj obilo pohvale od gotove strani. Nam se to postopanje teh gospodov zdi čudno,

ko je vendar dokazala sodnijska preiskava in pa končno pa tudi kazenska razprava, da ni popolnoma neresnična „pravljica“ o ritualnem umoru.

#### Vojska v Južni Afriki.

Angleži imajo smolo pri vseh svojih podjetjih v Južni Afriki. Na bojišču v Natalu in ob zahodni transvalski meji se morajo vedno pomikati proti jugu ter z velikanskimi izgubami prepuščati nasprotniku postojanko za postojanko, na poti v Afriko se jim pa dogajajo vedno nesreče. Te dni se je poškodovala že četrta prevozna ladija in poginilo je nad 200 konj, ki so pripadali na ladiji se nahajajočemu konjenišnemu polku. Poprej so se že poškodovale ladije „Perzia“, „Puritan“ in „Cannig“, katerim so se poškodovali stroji in so se vse morale vrniti oziroma ustavili sreči pota. Konj in sploh tovarne živine Angleži ne bodo mnogo spravili na bojišče.

O dohodu Bullerjeve armade se sedaj ni ničesar znanega, akoravno so bili že natančno določeni dnevi in bi morala že večerjati biti v Afriki cela armada. Buri imajo toraj še vedno dovolj časa za potrebne priprave. Z bojišča ni nikakih novih poročil, samo priznanje angleškega ministerskega predsednika, da se morajo Angleži neprestano umikati in se bodo prej ali slej do cela umaknili. Pietermaritzburg je sicer še v angleških rokah, toda tudi to mesto pade prej, predno dojde pomoč. Burom prihaja nova moč iz Oranje države pod vodstvom generala Luke Mayerja. Angleži razpolagajo v tem delu z zelo neznanjo posadko.

Iz Londona sedaj poročajo, da pošljejo na bojišče 100.000 mož, ker vedo, da s 70.000 ničesar ne opravijo.

## Domače in razne vesti.

**Zaupnice** smo sprejeli poleg priobčenih še od sledečih županstev: Avče, Gabrje pri Ajd., Rihemberg, Solkan, Tomaj. Od nekaterih občin nismo še prejeli zaupnic, če tudi vemo iz privatnih poročil, da so bile sprejete. Došle nam zaupnice priobčimo prihodnjic.

**Umrl** je v petek v Trstu nadškof Ivan Nep. Glavina. Pred leti se je bil umaknil v pokoj radi slabega zdravja in se bolj radi pritiska tržaskih irredentovcev.

**Umrl** je v Dolini pri Trstu dekan č. g. Ivan Karl v najlepši moški dobi po 24 urni bolezn.

**C. kr. notar g. Karol Čibej** je odprl dne 12. t. m. svojo notarsko pisarno v Gorici na Travniku št. 17. I. nadst.

**Povišanja.** Njeg. Veličanstvo je povzdignilo v VI. činovni razred: Jakoba Babuder-a ravnatelja koprške gimnazije, Henrika Gross-a, ravnatelja goriske gimnazije, in dr. Egidija Sekreiber-ja, ravnatelja goriske realke.

**Petdesetletnico** svojega blagosnega delovanja v Trstu je slavil dne 6. t. m. dobro znani rodoljub in veleposestnik g. Fran Žitko.

**Deželni poslanec koroških Slovencev** č. g. Lambert Einspieler, je imenovan stolnim prostom v Celovec.

**Za „Šolski dom“** je daroval č. gosp. Anton Plesničar, kurat v Gor. Tribuši 2 gl. — Hvala!

**„Zoper take ničle, kakor so Grča, Berbuč in dr. je boj šele začel“** — tako napoveduje zadnja „Soča“ svoje nadaljnje rovanje in uničevanje vsakega, ki noče trobiti slepo v rog „velikanov“ v šimpleksikonu. Smešno! Naj gre Gabršček povprašat v Čepovan, kolika ničla je bil tamošnji župnik g. Grča in naj primerja potem njegovo delovanje in pa svoje, pa bode spoznal, kaka ničla je Gabršček.

Velik je samo v rovanju, napadanju, zmerjanju in izkoriščevanju!

**„Proč s črno temo, proč z nazadnjaštvom“** — vpije slovenski politični „trika-traka“ ter pristavlja: „Živel svobodomiseln napredek našega naroda“ — mi pa pristavljamo: Živel kalamon lastnika „Soče“. Torej na Gorškem nam obeta „Soča“ svobodomiselnost, kateri bo svetil Gabrščekov kalamon. Srečni časi za tiste srečne ljudi, ki si pustijo svetiti s kalamonom!

**Čujejo se glasovi**, da pristašem nove kalamonovo-svobodomiselnosti stranke pomaga deželni odbor in ljudska posojilnica. Pripoveduje se, da deželni odbornik dr. Tuma je posebno naklonjen onim županom, ki ne verujejo trdno v kalamonove nauke. V posojilničnih uradnikih pa ima posebno pridne in vnete pristase. Koliko časa bo trpelo to!

**Zmožnost in orožje Andreja Gabrščeka**, s katerim je ne le gorške ampak tudi druge Slovence terorizoval, je njegov brezoziren in skrajno predrzen plemiški ali prepirljivski značaj ali talent. Ta pa mu

je celo opešal, ali bolje njegovim zvijaškim besedam je malokdò še kaj verjame, odkar izhaja naš list in neovrgljivo opisuje faktične razmere.

Na to, kar smo zadnjic omenili v brambo našega rodoljubnega trgovca Likarja in o nezaslugh onega, ki ga je vedno preganjal, ni mogel Gabršček s svojim polemiskim talentom nič več izumiti, zato je pogrel, s čimur je že neštetokrat napolnjeval „Sočo“ namreč, da sta dr. Gregorič in prof. Berbuč svarila pred Likarjem.

Mi pa smelo rečemo, da ne le dr. Gregorič in prof. Berbuč, namreč že ogromna večina Slovencev globoko obžaluje, da ni poslušala glasov nesebičnih in poštenih rodoljubov, med katere spada tudi g. Likar, ko so jih osem let svarili pred zvijačnem, poznajoč ga po krivicah, katere je delal Likarju in drugim poštonomiselnim rojakom.

Kako opravičena so bila svarila, dokazano je s sto drugimi zadevami tudi z Gabrščekovim ovajanjem. Kdo ne bi danes svaril svojega prijatelja pred Gabrščekom! Kdo bi si upal še kaj tajnejšega ali sploh še kaj govoriti z Gabrščekom v družbi, da bi pozneje ne bil ovajen in oblajevan!

Pri zadnjem občnem zboru „Sloge“ je odlični prvak priznal, da ako bi bili kakor Likar poznali Gabrščeka, bi mu ne bili pustili da je spravil gorške Slovence v sedanjí nesrečni položaj.

**Odstop grofa Coroninija** obžalujemo vsi slovenski časopisi in vsi trezno misleči slovenski rodoljubi: „Soča“ oziroma dr. Tuma in Andrej Gabršček pa se ga veselita in udrihata po njem z vso perfidnostjo ter tako gojita narodno korupcijo, da se vsi pošteni ljudje zgražajo nad njima. Komur se tone odpre oči, kako nesrečno vlogo za Slovence igrajo „Sočani“ ta je gluhi in slepi za poslušna narodna načela. Kako piše v tej zadevi nam „svražni“ „Corriere“? Nič hujše nego „Soča“!

Slovenski možje naj pokažejo zdaj, kako znajo ceniti svoje rodoljube. Ako tega ne store, naj nikar ne pričakujejo, da se bo še kdo žrtvoval za naš narod, ampak pripravljeni bodimo na izkoriščevalce in pogin naroda!

**G. Vrtovec And.**, zastopnik učitelstva v okr. 5. svetu tolminskem, vabi učitelstvo v „Soči“ (!!) k shodu v 22. t. m., da mu poroči o svojem delovanju. Radovedni smo, kako bo poročal glede svojih zvez z osebami, katere so hotele učitelstvo uničiti in za katere je sam prisegal, da mora biti vsaka zveza z njimi za zmiraj pretrgana; zdaj pa hodi k njim v avdienco, plava v njih vodi in bi rad še druge potegnili sabo!

**Iz Sezansčine** smo dobili daljše poročilo o zaupnem shodu trg. obrt. društva v Gorici. Poročilo priobčimo prihodnjic. Našega gospoda dopisnika pa prosimo, da nam dopsilje obljubljenno poročilo o govorih.

Govoril je Andrej Gabršček kakim 20 obrtnikom, nekaj učiteljem, par posestnikom in pomožnim uradnikom. Vseh skupaj je bilo 40.

Govor je dišal po kapitalizmu! Ponavljal je staro znano zadevo, da le s pomočjo večine v trg. obrt. zbornici pridemo do večine v deželnem zboru.

Ko je prešel s političnega polja na trgovsko in kmetijsko — je bil konec javnosti. Omenjal je tomajsko in avbrsko (?) kmetijsko društvo ter jih spravil v vrsto kranjskih konsumnih društev, ki propadajo.

Konečno je prišel govornik na učitelje ter je laskal se jim ter jih imenoval narodne voditelje. Drgnil se je tudi ob črne suknje, katere nimajo ničesa opraviti z našimi trgovci in obrtniki!

Dovolj za danes.

**Politični obhod** na črti vipavske železnice od Ceste do Ajdovščine bode 27. t. m.

**Državne podpore in prispevki za ceste, mostove in vravnavo voda na Gorškem postavljene v državni proračun za leto 1897. in 1898.** Postavljeni so za leto 1900. v državni proračun sledeči prispevki in sicer: Državni prispevek za most čez Idrijo pri Dolenji 4000 K; za most čez Idrijo pri Mirniku 4000 K; drugi obrok prispevka za cesto ob Lijaku koja bi vezala državno vipavsko cesto s skladovno cesto Gorica-Dornberg 10.000 K; drugi obrok za cestno omrežje od državnih mej v Brdih 30.000 K; drugi obrok prispevka za zidanje mosta čez potok Sušica v sezanskem okraju 8000 kron; tretji obrok državnega prispevka za zidanje mosta čez Sočo blizu železniškega mosta pri Podgori 140.000 K; tretji obrok prispevka za okrajno cesto Staroselo-Breginj-Logje, potem za okrajno cesto ki pelje od koroške državne ceste proti Tolmini ter za okrajno cesto po baški dolini med Grahovem in Hudojužno 10.000 K; za preložitev koroške državne ceste med Kobaridom in Trnovcem od km 108 do 115 četrti obrok 40.000 kron; peti obrok prispevka za vravnavo Soče v gradiščanskem političnem okraju 10.000 K; osmi obrok prispevka za državno cesto ob Idriji od Ušnika pri Čeginju naprej čez sv. Lucijo in Želin 20.000 kron; najmanjši obrok pri-

spevka za izdelanje konkurenčne ceste po baški dolini od Hudojužine čez Podbrdo pa do kranjske meje 36.000 K.

Podaljšal se je namreč rok za kredite dovoljene za leto 1897 in 1898, ki pa se niso porabili do sedaj in sicer: za popravo ročinskih poti, ki so bile poškodovane po povodnji in zlasti za pot med Ročinjem in Kambreško 10.000 K; za vravnavo ceste iz Rihemberga proti Komnu ob Ravnjaku 8000 K; za most čez Tominsko in za napravo poti pred in za mostom 8000 K; za most čez Sočo pri železniškem mostu 20.000 K; za okrajno cesto Staroselo-Breginj-Logje in baški dolini med Grahovem in Hudojužno 10.000 K; za braniško cesto 14.000 K; za preložitev državne ceste od kil. m. 110-8 do 115-2 med Kobarselom in Trnovim 40.000 K; za vravnavo Soče in Tera 10.000 K; za cesto ob levem bregu Soče od Kanala do Vogerščka 40.000 K; za konkurenčno cesto po baški dolini od Hudojužine čez Podbrdo pa do Kranjske meje 40.000 K.

Iz zadnjih podatkov je razvidno, koliko dovoljenega denarja leži v blagajnah neporabljenega, ki bi prišel lahko med naše ljudstvo, koje bi dobilo na ta način zaslužka doma, dočim tega mora iti iskati v tujino. Ob enem so pa tudi dela, za katera je bil dovoljen denar gotovo potrebna, saj je vendar znano, da se pri nas ne zameta denarja za ceste in vravnavo rek. Oporekal nam bode morda kdo, da je iskati vzroka v tem, ker ni uže dalje časa zboroval deželni zbor ker niso dovoljeni deželni prispevki, ki so pri dovolitvi nekaterih državnih prispevkov bili postavljeni kot pogoj, pod katerim se dovoljuje isto. Kolikor nam je znano pa niso vse zgorej omenjene dovolitve navezane na tak pogoj ter je le slaba ter lena uprava najbrže kriva, da je toliko neporabljenih kreditov celo iz leta 1897.

Mi priporočamo zategadelj interesantom, da se resno zavzamejo za to, da se skoro prično in izvrše potrebna dela ter da pride tako naše ljudstvo do potrebnega zaslužka.

**Razglas dražbe.** Pridržuje sklepu visokega deželnega zbora in cesarski potrdbi, naznanja deželni odbor, da se bodo leta 1900 pobirale naslednje deželne davščine:

a) po 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočnega piva;

b) po 18 kr. od vsacega litra na drobno spečani žganjin omenjenih v I. čl. B II točka 1 zakona z dne 18. maja 1875 (št. 84 dež. zak.) in po 10 kr. od vsacega litra na drobno prodanih žganjin navedenih v I. točki istega zakonovega člena.

Pobiranje davščin se izroči tistemu, ki poda najugodnejšo ponudbo, bodisi za posamezne okraje, ali pa celo deželo, za skupno letno svoto, ki se bo v postecipatnih mesečnih rokih plačevala deželni blagajnici.

Klična cena je določena za davščino na		pivo, žganje	
za gorško mesto	gl.	2600	gl. 2700
„ gorško okolico	„	100	600
„ za ajdovski okraj	„	80	750
„ kanalski	„	40	600
„ gradiški	„	450	1600
„ červinjanski	„	450	4000
„ korminski	„	300	600
„ tržiški	„	350	700
„ tolminski	„	200	5500
„ bovski	„	150	3900
„ cerkljanski	„	80	300
„ sezanski	„	200	300
„ komenski	„	200	200
skupaj gl.		5200	gl. 22850

Dražba za oddajo teh davščin se bo vršila v uradu deželnega odbora dne **29. novembra 1899**, ter prične ob 11. in se zaključí ob 12. uri dopoldne.

Dopusté se tudi pisane zapečatene ponudbe, če se podajo pred 11. uro predpoldne 29. novembra t. l., a prilepiji jim je kolek 50 kr., pridjati jamščino po 10% dotične klične cene, navesti v njih natančno okraje, v katerih namerava ponudbenik v zakup vzeti deželne davščine, koliko ponuja za vsako davščino in vsak okraj posebej, in pa izjaviti, da so mu znani zakupni pogoji. Tisti, kateri se bodo hoteli deležiti ustne dražbe, bodo morali za dražbo določenega dne, in sicer preden se začne dražba, pošteti dražbeni komisiji postavljeni po deželnem odboru jamščino po 10% tistih kličnih cen, na katere nameravajo rasti. Te dolžnosti bodo oproščene tiste osebe, katere položijo jamščino vže poprej s svojimi pisanimi ponudbami. Tudi kdor podá pisano ponudbo, se sme deležiti ustne dražbe.

Vsi drugi dražbeni pogoji so na ogled razgrnjeni v deželnem uradu.

**Listnica uredništva.** Gosp. dopisnik na Brjah. Dopis je lep. Radi bi ga objavili, ali dosegli ne bi družega nego še večje nasprotje. Zadeva je tako lokalnega pomena, da ni vredna, da ve za njo širja javnost. Stric in stričnik se najložeje pobotata — pri dobri letošnji kapljici na Brjah ali v Rihemberku! Ako bi se bil hotel kdo drugi razgrevati radi pisave „Pr. L.“, storil bi bil lahko z velikim uspehom. Saj se poznamo! Ako bi hoteli vsak korak proglaševati kot političen kozolec, kam pa pridemo. Ako se zadeva ne reši doma mirmim potom, ako se bodo iz nje kovali kak kapital, no potem pa ne bomo zabranjevali dopisom

v javnost. Dopis nismo zavrgli, ampak smo ga shranili; — ako bode treba, objavimo ga. Javite se nam kasneje! Da ste nam zdravi!

## Razgled po svetu.

**Rodovitna trta.** Letošnje trgatve je bilo na neki trti v vinogradih gosp. Mestrovica iz Benkova v Dalmaciji 298 grozdov. Petdeset grozdov je bilo dolgih nad pol metra. Profesor Nimira je fotografiral trto, ter se bode odposlala dotična fotografija na svetovno razstavo v Pariz.

**Po smehu pride jok,** pravi pregovor; tako se je zgodilo tudi v neki vasi občine Podgrad v Istri. Otroci so se veselo igrali ter skušali, kateri „cesar“ ima močnejšo vojsko. Eden otrok pade v boju in si razbije nos. Ranjenec zbeži domov povedat nesrečo ter zvali krivdo na sosrednega dečka. Oče prihiti, razzene igrajoče se otroke, zgrabi desetletnega obdolženega dečka ter ga obdeluje tako, da je pal nezavesten na tla.

**Nesreča.** V Podgradu v Istri so delavci lomili kamenje. Klado je spodrsnilo družemu delavcu s tako silo v trebuh, da mu je prebilo želodec in je kmalu umrl.

**Učinek žganjepitja.** Neki Karlo iz Markovščine v Istri, oče 9 otrok, je peljal v večer dne 8. novembra zelja in repe svojemu prijatelju v Gradišče. Ej, to nesrečno žganje! Tja notri v pivnico zaletel se je Karlo, kjer je našel tudi 26 letn. sina gradiškega kovača Mikoliča. Ko je pijača razburila živce, sta se sprla. Besede provzročile so tudi dejanje. Vendar sta končno pomirjena odšla vsak na svoj dom. Karlotu so odšli konji, ki so stali med tem časom na cesti, sami domu. Gospodar jih je nekaj časa iskal, a ko jih ni mogel najti, napoti se proti Markovščini. Prišedši na svoj dom, mu je žganje zavrelo v glavi, ni mogel pozabiti svojega neprijatelja — kovačevega sina, ter mesto v posteljo, podal se je nazaj v Gradišče, da Mikoliča dobro še enkrat premakasti. Bila mu je zadnja pot na zemlji! Mikolič je bil že v svoji hiši, a ko čuje Karlo, da ga kliče „na korajžo“, prišel je na cesto ter po kratkem pripravu zgrabil sekuro in s prvim mahljajem usekal globoko rano v glavo, z drugim posekal do cela roko. En zdihljaj še — in Karlo je bil mrtič na cesti. — Ko je Mikolič videl, kaj je storil, podal se je v Podgrad k pravici ter sam povabil komisijo, da stori svoje.

**Bojkot proti orožnikom.** Kakor javljajo iz Brna, so se v več mestih in občinah na Moravskem dogovorili, da žandarjem (zaradi njih postopanja o priliki izgredu v Vsetinu in Holešovu) ne bodo dajali niti stanovanja, niti živil in drugih potrebščin.

**Telesno kazni v ljudskih šolah na Tirolskem** so hoteli pri zadnji deželnozbornski konferenci zopet uvesti. Vsi ednaki predlogi so bili odklonjeni ter se je samo sklenilo, da je § 24. držav. šol. zakonika v toliko popolniti, da se da učitelstvu sredstvo, braniti se pred dejanskim žaljenjem učencev.

**V Črnigori** se je začelo vsestransko agitirati, naj se nič ne naroča iz Avstro-Ogrske, naj Črnogorci niti ne naročajo blaga po posredovanju avstrijske monarhije, temveč naj poročajo potrebne predmete naravnost iz Italije. Črnagora se najbrž huduje nad Avstrijo, ker je ta pretrgala z njo poštno zvezo.

**Otoki Samoa** pripadejo, izvzemši otoka Tutuila, vsled pogodbe med Angleško in Nemčijo zadnji velevlasti. Pričakujejo samo še, da pritrldijo sklenjeni pogodbi tudi Zedinjene države Severne Amerike.

**Minister, nasprotnik modrea.** Romunsko ministerstvo je izdalo vsem ženskim učitelšcem naredbo, s katero prepoveduje učenkam nositi modre. V razlogih navaja, da je znanstveno in po izkušnjah vsakdanjega življenja dokazano, da je modre škodljiv zdravju, ker ovira razvoj telesa in svobodno delovanje nežnih delov oprsa.

## Književnost.

Prejeli smo letošnje knjige naše dične „družbe sv. Mohorja“. Ker spregovorimo pozneje kaj več o njih, navajamo sedaj samo naslove: 1. Zgodbe sv. pisma VI. snopič. 2. Molitvenik: Presv. Rešnjé Telo. 3. Jagode. Knjiga za odraslo mladino. 4. Avstralija in nje otoki. 5. Postrežba bolnikom. 6. Koledar za leto 1900.

\*\*\*

Došel nam je tudi prvi zvezek pesnjí Ethina Kristana: Žarki in snežinke. Lastna založba. Naroči se lahko pri gosp. L. Schwentnerju v Ljubljani. Naročnina na celo zbirko znaša 1 gl., posamezni snopiči veljajo 10 novč., s poštnino 12 novč.

## Na stanovanje s hrano

sprejme g. Erjavaec Katarina v Cipresni ulici št. 6, I. nadstr. — Soba je v zdravem prostoru, postrežba poštena.

Bogato zalogo vseh lončarskih in porcelanastih izdelkov in steklenic ima

## ANTON KOREN

v Gorici, v Gosposki ulici št. 4.

Velika izber:

kroznikov, skled, skledic, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.  
Zaloga nožev, vilic in podstarkov.

**Vsakovrstne šipe in zrcala.**

Reže in vklada šipe za okna.

Prireja po naročilu priprave ali ukusne okvirje za podobe in zrcala.

Cene zmerne, postrežba točna.

## Andrej Cermel

na Kornju št. 10.

priloga sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino vsakovrstnih potrebščin, kakor: kavo vseh vrst, riž, olje itd. Na razpolago ima tudi domačo slanino: špeh in salame in to, na drobno in debelo.  
Cena zmerna, postrežba točna.

## Ivan Katnik

gostilničar pri

**ZLATEM KRIŽU**

Kapucinska ulica h. št. 2

Priloga se slavnemu občinstvu v Gorici in z dežele na mnogobrojen obisk — Toči pristna bela in črna vina, ter postreže vsak as prav z okusno pripravljeno jedmi.

## Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši g. dr. Lisjaka.

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge — Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. — Petrolj v zaboju — Sladkor razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 4, 5 — Več vrst rajža. — Mljiveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.  
Razpošilja blago na vse kraje — Cena primerna. — Postrežba točna.

Se čestim naznajat p. n. občinstvu, da sem prevzel gostilno

## „Pri Janezu“

na Kornju

ter do točim izborna domača briska in vipavska vina. Imam cena prenočišča in poljubno kuhinjsko postrežbo.

Priporočaje se v obilni obisk, se bližjim vdani

J. Munih.

## TEODOR SLABANJA

srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12

uljudno priloga velečastiti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurence. Stare reči popravi, posreabri in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlačene strelovode iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrovani cenik franco in zastoj.

Da si pa morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.  
Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Vinarsko in sadjarsko društvo

za Brda

v

GORICI.

Prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in druge

DESERTNA VINA.

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

## CENIK

šolskih, pisarskih in raznih drugih potrebščin.

Papir: uradni, zavoj (250 pol) od	gl. 1 25
predpisni, „	0 70
pisemski, „ 200 „	0 60
Zavitki (kovrta) 100 „	0 20
Šolske pisanke „	0 65
Risanke „	1 70
Sušilniki „	0 08
Ploščice „	0 06
Pisala, škatla 100 „	0 25
Ravnila, dvanaštorica „	0 14
Gobice za ploščice 100 „	0 80
Peresa škatla (144 peres) „	0 25
Svinčniki, dvanaštorica „	0 06
Tinta, 12 steklenic v škatli „	0 45
1 liter v steklenici „	0 35
Knjige, vpisne „	0 04
molitvene „	0 12
Podobice, svete 100 „	0 30
Mošnički za denar „	0 10
Nožiči „	0 15

L. i. d. vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

P. s. Šolske pisanke izdeluje zdaj v svojem področju in imajo mnogo lepši papir in boljše ovitek nego dosedanje.

Za naročila priloga se najljubneje v Gorici, Semeniška ulica št. 10.

G. Likar.

## P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2, v Gorici

(tam, kjer je tobakarnica)

priloga se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino prineso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

Špedicijska poslovnica

Gaspar Hvalje v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo priloga Slovincem

v Gorici in z dežele

ima zaprt voz za prevažanje pohištva.

## Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priloga

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furjanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi nize.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornju št. 2

priloga to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — paper — seče — olje — škrob — ječmen — kavino prineso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob — sol — moko za pitanje — kis — žrepto — cement, bakreni vitrijol itd.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

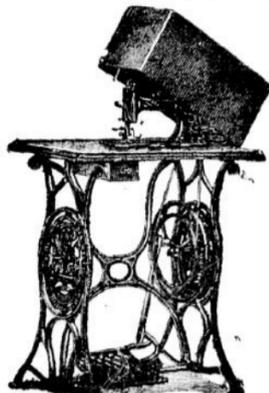
## ZALOGA

vsakovrstnih šivalnih strojev

## Fani Drašček

v Gorici

Stolna ulica št. 2. (v prodajalnici jestvin).



Prodaja stroje tudi na mesečne ali tedenske obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priloga se slavnemu občinstvu v Gorici in deželi.

Ne boji se tekmovanja.

C. kr. privil. kroji vsakateremu razumljivi kroji obleke vsake mode. Dobivajo se v moji zalogi Cinguli, mašne kupe zavrtnice za čestito duhovščino.

## M. POVERAJ

trgovec na Travniku št. 22 I. nadst.

Bogata zaloga vsake vrste blaga, gotovih oblek, perila in vseh spadajočih priprav za obleke vsakega stanu.

Novo blago došlo za spomladansko in letno sezono iz avstrijskih in angleških tovarn. Dobivajo se novi patentirani hlačniki na pasih; ni treba več gumbov, tele hlačniki so jako pripravni.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje oblek, tudi za dame fineje vrste po vsakateri zahtevajoči modi.

Kdor ukupi pri meni blago mu je prosto dati delati kjer hoče, ker pri meni je delo nekaj dražje, ker se šiva večinoma z rokami. Blago in izdelane obleke so tako po ceni da ceneje ni mogoče zahtevati. Obleke za dečke od 3 do 10 let stanejo 1 gl. 50 kr.

## Ivan Doljak

kovač in mehanik

v Gorici, Gledališka ulica 17.

Vpeljava luči „Acetilen“ po najnovejših sistemih kakor tudi vodovodov, pump itd. Izvršuje točno in solidno ter jamči vsako delo, katero izvrši v najkrajšem času. Ima zalogo vseh k tej stroki spadajočih potrebščin.

(Priloga od vodstva „Šolskega doma“ radi dela tam izvršenega).

Priloga se najtopleje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Pozor!

## Želod v vsaki množini

kupuje po najvišji ceni

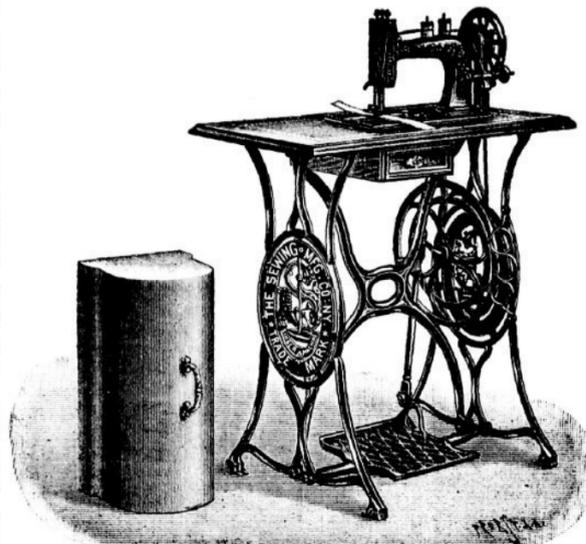
IVAN PREMROU,

v Gorici

ulica Morelli (za mesnicami) št. 49. zadej.

## Glej! Glej! Čuda!!!

V Nunski ulici št. 14, 15, 16.



Zaloga šivalnih strojev za vse stroke šivanja in edina slovenska zaloga dvokoles.

V zalogi se vdobijo tudi posamezni deli šivalnih strojev in dvokoles, kakor tudi šivanke, katerih ducat stane za šivilje 36, za krojače 45 in čevljarje 50 kr

Popravilnica šivalnih strojev in dvokoles, za k terih delo se jamči.

Za doboto naših šivalnih strojev se jamči let 5/2

## „Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 7.

Velika zaloga

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsaki stan in vsaki letni čas

v največji izber

kakor: sukno, platno, prtenino Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce Jäger itd. itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

## „Narodna tiskarna“

v Gorici

ulica Vetturini št. 9.

preskrbljena s povsem novimi črkami,

okraski in papirjem,

izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice, poročnice, v elegantnih ter osmrtnice v zaželjenih oblikah.

Začela je zalagati

vsakovrstne tiskovine za dukovnje, županstva in dr. urade.